

OHJELMA

Pohjanmaa & Etelä-Pohjanmaa

PROGRAM

Österbotten & Södra Österbotten

**YLEISESITYS
ALLMÄN PRESENTATION**

25.11.2025

**ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
POHJANMAAN LIITTO**

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

LUMO-ohjelma

- **Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan LUMO-ohjelma 2035 - alueellinen luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelma**
 - **Tavoite:** pysäyttää luontokato ja kääntää kehitys luontoposiitiviseksi
 - **Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus ja maakuntaliitot ovat johtaneet laatimista**
 - **Laadinta syksy 2025 – syksy 2026**
- LUMO-ohjelmassa **sekä strategisia tavoitteita että konkreettisia toimenpiteitä**
 - Numeerisia tavoitteita ei ole toimenpiteille asetettu – toimenpiteiden arvioidaan vievän oikeaan suuntaan kohti kansainvälisiä tavoitteita
 - Toimenpideosuutta päivitetään hallitusohjelmakausittain
- **LUMO-ohjelma toimii ohjeena eri toimijoiden toiminnalle** ja alueen kehitykselle luontokadon hillitsemisen näkökulmasta – ei juridisesti sitova
 - Alueen näköinen ohjelma
 - Tärkeä valtion luonnonhoitotoimien priorisoinnissa ja kohdentamisessa
 - Laajalla osallistumisella tavoite on saada eri toimijat mukaan toimeenpanoon vapaaehtoisesti

LUMO-program

- **Österbotten & Södra Österbottens LUMO-program 2035 – en regional genomförandeplan för den biologiska mångfalden**
 - **Målsättning:** stoppa utarmningen av biologiska mångfalden och vänd utvecklingen till att bli naturpositiv
 - **Uppgörandearbetet har letts av NTM-centralen i Södra Österbotten och landskapsförbunden**
 - **Uppgörande: Hösten 2025 - Hösten 2026**
- I LUMO-programmet finns **både strategiska målsättningar och konkreta åtgärder**
 - Numeriska målsättningar har inte uppgjorts för åtgärderna – åtgärderna bedöms gå mot rätt riktning mot internationella målnivåer
 - Åtgärdsdelen uppdateras per regeringsperiod
- **LUMO-programmet fungerar riktgivande för olika aktörers verksamhet** och regioneras utveckling ur perspektivet att stoppa minskningen av förlorande av biodiversiteteten – ej juridiskt bindande
 - Programmet har regional karaktär
 - Viktig i prioritering och riktning av statens naturvårdsåtgärder
 - Med brett deltagande är målsättningen att få med olika aktörer i genomförandet på frivillig väg

LUMO-ohjelman tausta

- Luonnonsuojelulaki 13 §:
 - ELY-keskus voi laatia **LUMO-ohjelman**.
 - Laatimisessa **riittävä vuorovaikutus alueella**.
 - Tulee perustua **tieteelliseen tietoon**.
 - Huomioitava **ilmastolain suunnitelmat**.
- LUMO-ohjelman laadintaa on raamittanut:
 - YK:n biodiversiteettisopimus (CBD)
 - EU:n biodiversiteettistrategia
 - Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia ja siihen liittyvää toimintaohjelmaa -2035 (luonnos)
 - Lisäksi huomioitu myös mm. EU:n ennallistamisasetusta
- Laadinnassa on hyödynnetty paljon eri tausta-aineistoja, esim.
 - SYKE:n *Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan luonnon monimuotoisuusselvitys*
 - Ilmastolain mukaiset suunnitelmat
 - Kansallinen metsästrategia 2035
 - Kansallinen vieraslajistrategia
 - Muiden toimijoiden omia suunnitelma ja tiekarttoja, esim: MTK:n ja SLC:n luonnon monimuotoisuuden tiekartta
- LUMO-ohjelmien laadintaa on käynnistänyt myös monessa muissa ELY-keskuksissa

Bakgrund till LUMO-programmet

- Naturvårdslagen 13 §
 - NTM-centralen kan utarbeta ett **LUMO-program**
 - **tillräcklig växelverkan på området**
 - ska grunda sig på **vetenskaplig kunskap**.
 - planer som avses i **klimatlagen** ska beaktas.
- Uppgörandet av LUMO-programmet har utstakats av
 - FN:s biodiversitetsavtal (CBD)
 - EU:s biodiversitetsstrategi
 - Nationella biodiversitetsstrategin och den tillhörande handlingsplanen -2035 (utkast)
 - Dessutom beaktas även bl.a. EU:s restaureringsförordning
- I uppgörandet har vi använt oss av många olika informationskällor
 - SYKEs *Utredning om den biologiska mångfalden i Österbotten och Södra Österbotten*
 - Planerna enligt klimatlagen
 - Nationella skogsstrategin 2035
 - Nationella strategin för invasiva arter
 - Andra aktörers egna planer och vägplaner, t.ex. MTK:s och SLC:s biodiversitetsfärdplan
- Uppgörande av LUMO-program har även påbörjats vid många andra NTM-centraller

Vuorovaikutus

- **LUMO-yhteistyöryhmä**

- ELY-keskukset, maakuntaliitot, Metsähallitus, Metsäkeskus, Riistakeskukset, PVY ry, kuntia (1 / seutukunta), korkeakouluja, MTK EPO, ÖSP, SLL, Natur och Miljö, lintutieteellisten yhdistyksien yhteinen edustaja. Intresseföreningen för en levande skärgård (9.10.2025 kokouksesta lähtien).
- Yhteinen tahtotila ja näkemys LUMO-ohjelman laadinnalle

- **Työpajat**

- Keskeinen työtapa – kattava osallistujajoukkue laajalta kentältä

- **Nettikyselyt**

- Kohdejoukkue laaja – nettikyselyillä varmistetaan laajaa ja laadukasta osallistumista

- **Toimialakohtaisia tapaamisia**

- **LUMO-ohjelman sisältö on laadittu työpajojen, nettikyselyiden ja muiden tilaisuuksien tuloksien pohjalta**

Växelspelet

- **LUMO-samarbetsgruppen**

- NTM-centralerna, landskapsförbunden, Forststyrelsen, Skogcentralen, Viltcentralerna, PVY rf, kommuner (1 / ekonom. reg.), högskolor, MTK EPO, ÖSP, SLL, Natur och Miljö, gemensam representant för ornitologiska föreningar. Intresseföreningen för en levande skärgård (*fr.o.m. mötet 9.10.2025*).
- En gemensam vision och ståndpunkt för uppgörandet av programmet

- **Workshopar**

- Centrala arbetssättet – omfattande deltagande från ett brett fält

- **Nätformulär**

- Målgrupp bred – med nätformulären säkerställs brett och kvalitativt deltagande

- **Sektorivisa träffar**

- **LUMO-programmets innehåll har gjorts upp i enlighet med resultaten från workshoparna, nätformulären och de andra tillställningarna**

OSALLISTUMISTILAISUUDET TILLSTÄLLNINGAR FÖR DELTAGANDE

KIERROS OMGÅNG 1

*Nykytilanteen ja mahdollisuuksien hahmottaminen,
keskeiset haasteet ja toiveet LUMO-työssä*

*Kartering av nuläget och möjligheter, centrala utmaningar
och önskningar rörande LUMO-programmet*

**Kunnat – Pohjanmaa
Kommuner - Österbotten**

**Kunnat – Etelä-Pohjanmaa
Kommuner – Södra-Österbotten**

NETTIKYSELYT NÄTFORMULÄR

**Seurakunnat
Församlingar**

**Järjestöt
Föreningar**

**Osakaskunnat
Delägarlag**

**Yritykset
Företag**

**Maanviljelijöitä ja metsänomistajia
Jordbrukare och skogsägare**

**Maakuntien asukkaat
Regionernas invånare**

KIERROS OMGÅNG 2

Strategiset linjaukset – strategiska linjedragningar

**Vieraslajit
Invasiva arter**

**Metsä- ja suoympäristöt
Skogs- och myrmylljöer**

**Maatalousympäristöt ja perinnebiotoopit
Jordbruksmiljöer och vårdbiotoper**

**Rannikko ja saaristo
Kust och skärgård**

**Sisävedet
Sötvattensmiljöer**

**Kaupunki- ja rakennettu ympäristö
Stads- och bebyggd miljö**

**LUMO-keskittymät
LUMO-kluster**

KIERROS OMGÅNG 3

Toimenpiteet - Åtgärder

**Metsä- ja suoympäristöt
Skogs- och myrmylljöer**

**Maatalousympäristöt ja perinnebiotoopit
Jordbruksmiljöer och vårdbiotoper**

**Rannikko ja saaristo
Kust och skärgård**

**Kaupunki- ja rakennettu ympäristö
Stads- och bebyggd miljö**

**Sisävedet
Sötvattensmiljöer**

**Vieraslajit
Invasiva arter**

**LUMO-keskittymät
LUMO-kluster**

TOIMIALAKOHTAISET TAPAAMISET SEKTORVISA TRÄFFAR

**Metsäsektori
Skogsektorn**

**Seurakunnat
Församlingar**

**Maataloussektori
Jordbrukssektorn**

**Luonnonsuojelujärjestöt
Naturskyddsföreningar**

**Jakokunnat
Delägarlag**

INFOTILAISUUDET INFOTILLFÄLLEN

**Laadintaprosessin Kick off Webinaari
Uppgörandeprocessens Kick off Webinarium**

**LUMO-luonnoksen julkaistilaisuus
Tillfälle vid publicering av LUMO-utkast**

**LUMO-ohjelman julkaisuseminaari
LUMO-programmets publiceringsseminarium**

LUMO-ohjelman toimeenpano

- LUMO-ohjelman toimeenpano **pohjautuu vapaaehtoisuuteen – ei juridisesti sitova**
 - Ohjelman ja vapaaehtoisista luonnon monimuotoisuutta edistävästä toimista vastaa 1.1.2026 lähtien **Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus**
 - Toimeenpanossa hyödynnetään **monia rahoituskanavia**, esim. Helmi ja Metso, EU-rahoitus, rahastot, CAP, METKA, luonnonarvomarkkinat
- **Lakisääteinen suojele tukee ohjelman toimeenpanoa – 1.1.2026 tästä vastaa Lupa- ja valvontavirasto**
 - Esim. luonnonsuojelu- ja vesilain valvonta ja luvitus
 - Laji- ja luontotyyppirajauspäätökset
 - Ekologisen kompensaation rekisteri ja viranomaistehtävät
 - Yhteistyötä tarvitaan ja monissa toimenpiteissä Lupa- ja valvontavirasto on mainittu yhtenä vastuutahona

Verkställandet av LUMO-programmet

- **LUMO-programmet grundar sig på frivillighet – är inte juridiskt bindande**
 - Från och med 1.1.2026 ansvar **Livskraftscentralen i Södra Österbotten** för programmet och frivilliga åtgärder som befrämjar den biologiska mångfalden
 - I verkställandet använder vi oss av **olika finansieringskanaler**, t.ex. Helmi och Metso, EU-finansiering, fonder, CAP, METKA, handel med naturvärden
- **Det lagstadgade skyddet stöder verkställandet av programmet – över vilket Tillstånds- och tillsynsverket ansvarar från och med 1.1.2026**
 - T.ex. tillsyn över och tillståndsförfaranden enligt naturvårds- och vattenlagen
 - Gränsdragningsbeslut för arter och naturtyper
 - Registret för och myndighetsuppgifter som rör ekologisk kompensation
 - Samarbete krävs och Tillstånds- och tillsynsverket omnämns som ansvarsaktör för många åtgärder

LUMO-ohjelma

- **LUMO-ohjelma on jaettu kahteen pääosioon**
 - **LUMO-ohjelma:** taustatiedot ja strategiset tavoitteet, LUMO-keskittymät
 - **LUMO-ohjelman toimenpideosuus:** toimenpiteet sekä niiden kuvaukset

LUMO-programmet

- **LUMO-programmet är uppdelat i två huvuddelar**
 - **LUMO-programmet:** bakgrundsinfo, strategiska målsättningar och LUMO-kluster
 - **LUMO-programmets åtgärdsdel:** Åtgärder samt deras beskrivning

LUMO-ohjelman strateginen rakenne

- **Visio:** Yhteisin pohjalaisvoimin hyvinvoivan luonnon asialla
 - **Tavoite (esimerkki):** Metsä – ja suo-elinympäristöjen ja -lajiston uhanalaistumiskehitys on pysähtynyt ja elinympäristöjen tila on parantanut (1/teema)
 - **Toimenpidekokonaisuus:** Esim. Talousmetsien monimuotoisuus (3-5/ tavoite)
 - **Toimenpiteet:** Esim. Lisäämme talousmetsien luonnon monimuotoisuutta tukevia rakennepiirteitä (useita / toimenpidekokonaisuus)

LUMO-programmets strategiska struktur

- **Vision:** Med gemensamma österbottniska krafter för en välmående natur
 - **Målsättning (exempel):** Skogs- och myrmarkslivsmiljöers och arternas negativa utvecklingstrend har avstannats och deras tillstånd har förbättrats. (~1 / huvudtema)
 - **Åtgärdshelhet:** T.ex. Mångfald i ekonomiskogar (3-5 / tema)
 - **Åtgärder:** T.ex. I ekonomiskogar ökas de strukturella dragen som stöder den biologiska mångfalden (många / åtgärdshelhet)

LUMO-ohjelman toimenpiteet

- LUMO-ohjelmassa **melkein 130 toimenpidettä (sis. tuplakirjauksia)**, jaettu seuraaviin teemoihin:
 - A. Metsä ja suoympäristöt
 - B. Sisävedet
 - C. Maatalousympäristöt ja perinnebiotoopit
 - D. Rannikko ja saaristo
 - E. Rakennettu ympäristö
 - F. Vieraslajit
 - G. Yhteistyö
- **Jokaisen toimenpiteen kohdalla kuvaus** toimenpiteen toteutustapoista, rahoitusmahdollisuuksista, priorisoinnista, vastuutahoista sekä seurantamittarista
- **Toimenpiteet monenlaisia**; luonnonhoitoa, vapaaehtoista suojelua, yhteistyön ja tiedon saatavuuden edistäminen, monet toimenpiteet edistetään neuvonnalla....

LUMO-programmets åtgärder

- I LUMO-programmet finns **nästan 130 åtgärder (inkl. dubbelskrivningar)**, uppdelade i följande teman:
 - A. Skogs- och myrmarksmiljöer
 - B. Sötvattensmiljöer
 - C. Jordbruksmiljöer och vårdbiotoper
 - D. Kust och skärgård
 - E. Bebyggd miljö
 - F. Invasiva arter
 - G. Samarbete
- **För varje åtgärds beskrivs** förverklingssätt, finansieringsmöjligheter, prioritering, ansvarsorganisationer och uppföljning
- **Åtgärderna är mångformiga**: naturvård, frivilligt skydd, befrämjande av samarbete och tillgänglighet till information, många åtgärder främjas genom rådgivning...

LUMO-keskittymät

- **LUMO-keskittymä:** maakunnan luontoarvoiltaan tärkeimpiä monimuotoisuuskeskittymiä
 - Luontotyyppien ja lajien tilan parantaminen monin eri keinoin esim. HELMI- ja METSO-rahoitusta suuntaamalla
- LUMO-ohjelman laadintaprosessin aikana työpajoissa on tunnistettu useita LUMO-keskittymiä **SYKEN selvityksen ja asiantuntemuksen avulla**
- LUMO-keskittymät on rajattu kartalle ainoastaan **hyvin karkeasti**
- LUMO-keskittymillä **ei ole lainsäädännöllistä eikä muuta virallista asemaa - ei suoria velvoittavia/rajoittavia vaikutuksia**

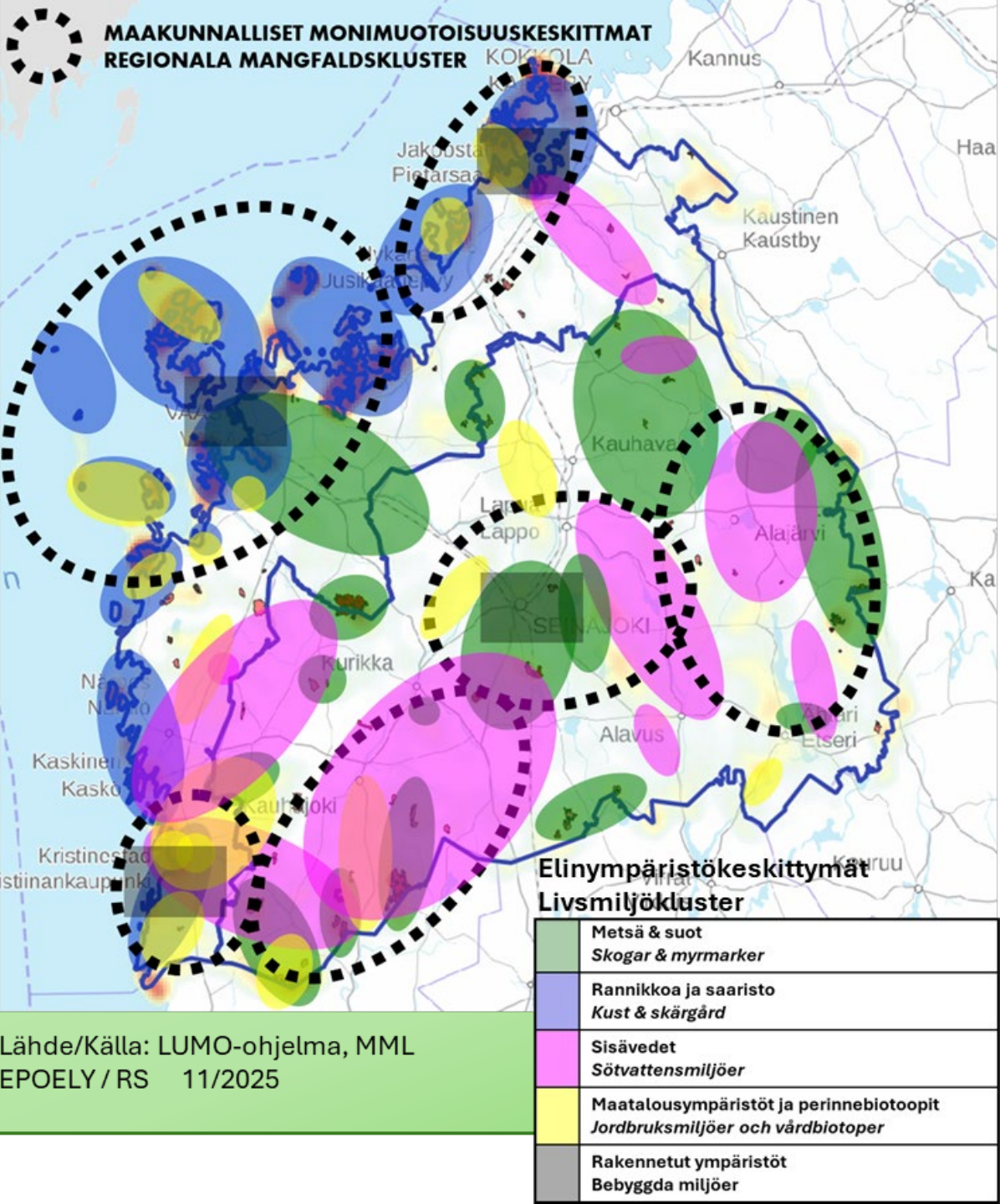
LUMO-keskittymien kaksi luokkaa

ELINYPÄRISTÖKESKITYMÄT

- Merkittäviä esiintymiä tietyistä elinympäristö- ja lajistotyyppistä
- Elinympäristökeskittymillä edistetään aktiivisesti niiden keskeisiä luontoarvoja.
- Elinympäristökeskittymille kohdennetaan yleisluontoisia toimenpiteitä elinympäristötyypeittäin.

MAAKUNNALLISET MONIMUOTOISUUSKESKITYMÄT

- Erityisen paljon erilaisia luontoarvoja ja jotka muodostuvat useista läheisistä tai päällekkäisistä elinympäristökeskittymistä
- Maakunnallisille monimuotoisuuskeskittymille suunnataan aktiivisesti resursseja ja monenlaisia toimenpiteitä sekä hankkeita.
- Maakunnallisille monimuotoisuuskeskittymille luodaan keskittymäkohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä sekä tarvittaessa omia työryhmiä.

LUMO-kluster

- **LUMO-kluster:** särskilt viktiga områden för den biologiska mångfalden på landskapsnivå
 - Förbättring av tillståndet för naturtyper och arter på många olika sätt, t.ex. Genom att rikta HELMI- och METSO-finansiering till dessa områden.
- Under uppgörandeprosessen av LUMO-programmet identifierades under workshoparna flera LUMO-kluster med hjälp av **SYKEs utredning och regional sakkännedom**
- LUMO-kluster ritas in på karta endast **väldigt grovt**
- LUMO-klustren har ingen lagstadgad eller annan officiell status - **inga direkta förpliktigande/begränsande inverkan på privata markägare**

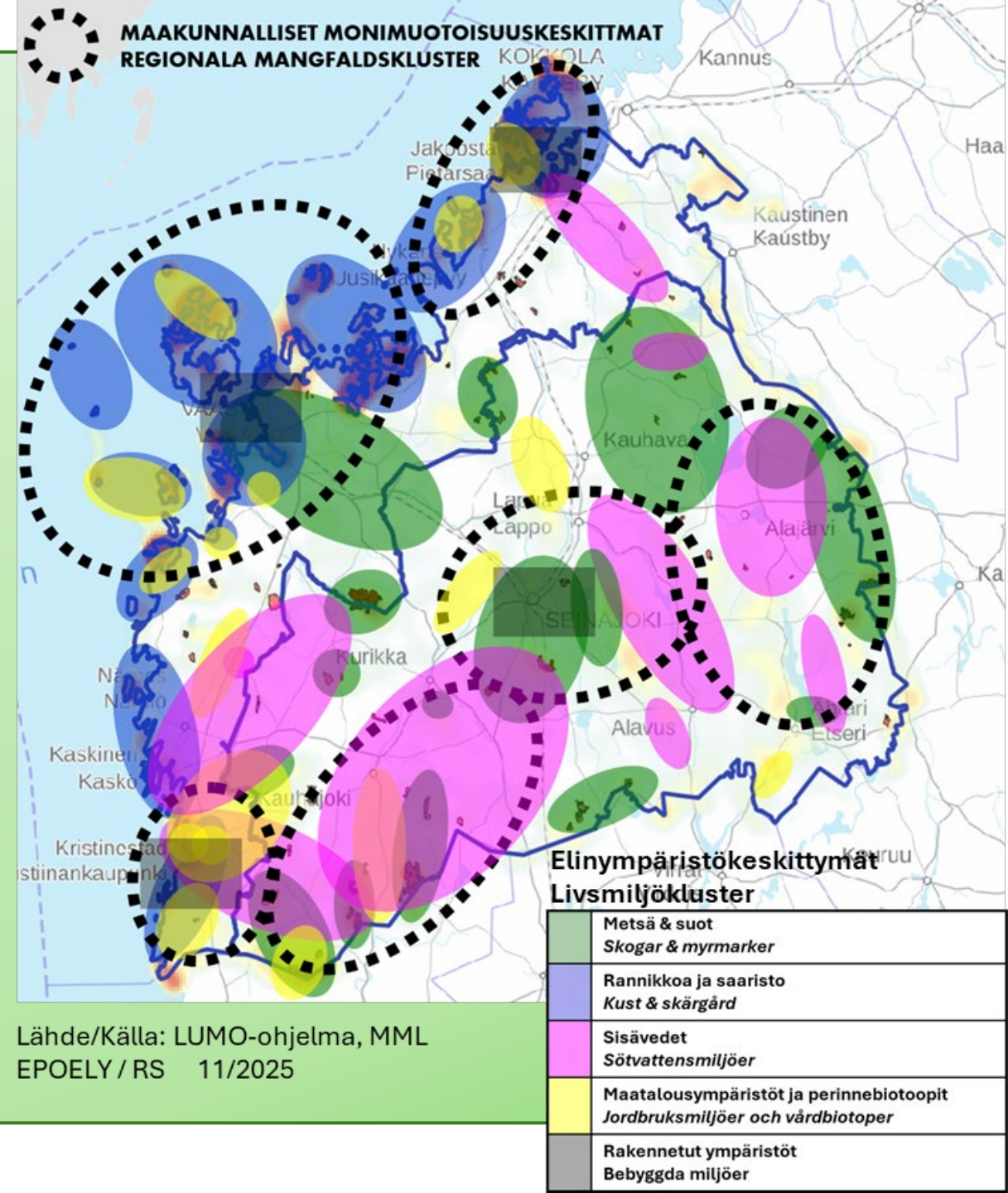
LUMO-klustrens två nivåer

LIVSMILJÖKLUSTER

- Betydande förekomster av en viss livsmiljö- eller arttyp
- På livsmiljöklustren befrämjas aktivt deras centrala naturvärden.
- Till livsmiljöklustren riktas allmänna åtgärder enligt livsmiljö.

REGIONALA MÅNGFALDSKLUSTER

- Områden på vilka det påträffas särdeles höga och mångformiga naturvärden och som utgörs av flera närliggande eller överlappande livsmiljökluster.
- Till de regionala mångfaldsklustren riktas aktivt resurser och mångformiga åtgärder och projekt.
- För de regionala mångfaldsklustren uppgörs klusterspecifika målsättningar och åtgärder och för dessa uppförs vid behov egna arbetsgrupper.

Maakuntien vastuulajit

- SYKE:n *Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan luonnon monimuotoisuusselvityksessä* tunnistettu **69 maakunnallista vastuulajia**
- **Vastuulaji:** valtakunnallisesti uhanalainen tai silmälläpidettävä laji, jonka säilymisen kannalta **maakunta on erityisen merkittävä alue**
- Maakunnallisella vastuulajistatuksella **ei ole lainsäädännöllistä eikä muuta virallista asemaa**
- Osalle vastuulajeista on määritetty omia toimenpiteitä – muiden lajien tilaa seurataan ja tehdään tarvittaessa kartoituksia
- Esimerkkejä vastuulajeista:
 - Meritaimen
 - Raakku, eli jokihelminsimpukka
 - Kuukkeli
 - Metsäpeura
 - Keto- ja horkkakatkerok
 - Nummirahkasammal
 - Tummaverkkoperhonen

Regionernas ansvarsarter

- I SYKE:n *Utredning om den biologiska mångfalden i Österbotten och Södra Österbotten* har det identifierats **69 regionala ansvarsarter**
- **Ansvarsart:** nationellt hotade eller nära hotade arter, för vars fortlevnad ifrågavarande **region är av särskild vikt**.
- De regionala ansvarsarterna har **ingen lagstadgad eller annan officiell status**
- För en del av de regionala ansvarsarterna har fastställts egna åtgärder – tillståndet för övriga arter följs upp och vid behov görs karteringar
- Exempel på ansvarsarter
 - Havsöring
 - Flodpärlmussla
 - Lavskrika
 - Skogsren
 - Smal- och bred gentiana
 - Hedvitmossa
 - Sotnätfjäril

Alueidenkäytön suunnittelu

- Alueidenkäytön suunnittelun keskeisenä tehtävänä on sovittaa yhteen eri näkökulmia ja tavoitteita – mikä sisältää myös luonnon tilan edistämisen.
- LUMO-ohjelma voi osaltaan olla kaavoitusta valmisteltaessa huomioon otettava selvitys, mutta ohjelmalla itsessään ei ole oikeusvaikutuksia.
- Kaavoitukseen liittyy jatkossakin omien kaavaa varten laadittavien selvitysten ja vaikutusten arviointien teko sekä osallistaminen (esim. asukkaat ja maanomistajat).

Planering av områdesanvändningen

- Den centrala uppgiften för planläggningen är att samordna olika synvinklar och mål – vilket även innefattar främjande av naturens tillstånd.
- LUMO-programmet kan vara en utredning som tas i beaktande vid planläggningen, men programmet i sig självt har inga rättsverkningar.
- Till planläggningen hör även i fortsättningen egna utredningar och konsekvensbedömningar samt deltagandeprocesser (t.ex. invånare och markägare)

Alueidenkäytön suunnittelu

- LUMO-ohjelma tarjoaa pohjaa monimuotoisuuden huomioimiselle alueidenkäytön suunnittelussa
- LUMO-ohjelmasta alueidenkäytön suunnittelussa voidaan huomioida esimerkiksi toimenpiteitä, jotka koskevat rakennetun ympäristön luontoa ja uhanalaisia lajeja sekä LUMO-keskittymiä. Esimerkkejä toimenpiteistä:
 - E1.3 Varmistamme alueidenkäytön suunnittelussa rakennettujen ympäristöjen viheralueiden riittävyyden.
 - E2.3 Hyödynnämme hulevesien pidättämisessä luontopohjaisia ratkaisuja.
 - G1.4/E.2.2 Edistämme vapaaehtoisen ekologisen kompensaation ja luonnonarvokaupan käyttöönottoa ja yleistymistä.
- Osana LUMO-ohjelman toimeenpanoa tuotetaan paikkatietoja, joita voidaan hyödyntää kaavoituksessa. Toimeenpanoon liittyen on myös tavoitteena tehostaa luontotyyppeihin ja lajeihin liittyvien tietokantojen ja -järjestelmien käyttöä, mikä hyödyttää maankäytön suunnittelua.
- Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan luonnon monimuotoisuusselvitystä voidaan hyödyntää alueidenkäytön suunnittelun tausta-aineistona.

Planering av områdesanvändningen

- LUMO-programmet ger grund för beaktande av naturens mångfald vid planering av områdesanvändning
- Ur LUMO-programmet kan till exempel åtgärder som rör bebyggda miljöer, hotade arter och LUMO-kluster beaktas vid planeringen av områdesanvändningen, exempel på åtgärder:
 - E1.3 Vid planering av områdesanvändningen säkerställer vi tillräcklighet för grönområden i bebyggda miljöer.
 - E2.3 För kvarhållning av dagvatten nyttjar vi naturbaserade lösningar.
 - G1.4/E.2.2 Vi befrämjar ibruktagandet och ökat bruk av frivillig ekologisk kompensation och handel med naturvärden
- LUMO-programmets verkställande uppgörs även kartdata, som även kan användas i planläggningen. Som en del av verkställandet är det även meningen att främja användningen av databaser och -system som rör naturtyper och arter, vilket gynnar områdesanvändningsplaneringen.
- Utredning om den biologiska mångfalden i Österbotten och Södra Österbotten kan användas som bakgrundsmaterial vid planeringen av områdesanvändningen.

Alueidenkäytön suunnittelu

- LUMO-keskittymät
 - Voidaan ottaa huomioon alueidenkäytön suunnittelussa eri tavoin
 - Huomioitava yleispiirteisyys – tarkemmat luontoarvot selvitetään osana alueidenkäytön suunnittelussa tehtäviä selvityksiä ja vaikutusten arviointeja
 - Esimerkkejä siitä, miten LUMO-keskittymät voidaan huomioida alueidenkäytön suunnittelussa:
 - kunnalla on maanomistusta LUMO-keskittymän alueella ja kunta osoittaa näille alueille luontoarvoja turvaavia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä (esim. maa- ja metsätalousalueet, virkistysalueet, suojelualueet)
 - kunnassa kiinnitetään kaavan laadinnassa huomiota yhdyskuntarakenteen laajenemisen ja LUMO-keskittymäalueen ja sen luontoarvojen yhteensovittamiseen
 - energiantuotantohankkeen suunnittelussa huomioidaan sijoittuminen LUMO-keskittymän alueelle
 - maanomistaja voi tarjota LUMO-keskittymässä omistamaansa aluetta luonnonarvokauppaan saaden mm. rahoitusta luonnonhoitoon

Planering av områdesanvändningen

- LUMO-kluster
 - Kan beaktas vid planering av områdesanvändning på olika sätt
 - Den allmänna karaktären bör beaktas – mera detaljerade naturvärden undersöks som en del av utredningarna och konsekvensbedömningar som görs för planeringen av områdesanvändningen
 - Exempel på hur LUMO-kluster kan beaktas inom planering av områdesanvändningen
 - Kommunen äger mark på LUMO-klusterområdet och använder sig av planbeteckningar och -bestämmelser som tryggar naturvärden på områden (t.ex. Jord- och skogsbruksområden, rekreationsområden, skyddsområden)
 - Kommunen beaktar LUMO-klusterområden och dess naturvärden och samordnar dessa med utvidgning av samhällsstrukturen vid planläggning
 - Vid planering av energiproduktionsprojekt beaktar man läge på LUMO-klusterområde
 - En markägare som äger mark på LUMO-klusterområde kan erbjuda sin mark för handel med naturvärden och får då bl.a. finansiering för naturvård

Kysymyksiä / Frågor – Robin Sjöblom

Robin.sjoblom@ely-keskus.fi